

Boominfodag 2026: van juridische bomenzaken tot datagedreven bomenbeheer

Zeventiende Nederlandse Boominfodag in Hilversum

In een afgeladen theaterzaal in Gooiland in Hilversum verwelkomt Jan Willem de Groot, initiatiefnemer van de Nederlandse Boominfodag, zo'n 430 bezoekers bij de zeventiende editie van de Nederlandse Boominfodag op 10 maart, georganiseerd door de Koninklijke VHG en Stadswerk.

Auteur: Manon Botterblom

Tijdens de opening van de Boominfodag werd voor het eerst de VHG Boomspecialisten Erkenningprijs uitgereikt. De prijs ging naar bomenexpert Hans Kaljee. Hij kreeg de onderscheiding voor zijn jarenlange inzet voor het vak en zijn rol in het delen van kennis over bomen in de stedelijke omgeving. In zijn dankwoord benadrukte hij dat zijn carrière vooral

mogelijk was door samenwerking met collega's uit het vak.

Gezamenlijke programma

De Boominfodag karakteriseert zich niet alleen door de Nederlandse sprekers, maar ook door de sprekers van verschillende nationaliteiten. Zo ook James Kaufmann, die als Executive

Director van *U.S. Capitol Grounds and Arboretum Washington* verantwoordelijk is voor het beheer van de historische groengebieden rond het Capitool in Washington.

Vervolgens werd ook het publiek betrokken bij de nagebootste rechtszaak van Jilles van Zinderen, Megan O'Flaherty en Jasmine Smits van Monte Legal over een bomengeschil. De interactieve rechtszaak, waarbij een burengeschil over twee grote zomereiken centraal stond, maakte duidelijk hoe ingewikkeld juridische vraagstukken rond bomen kunnen zijn. Ook het publiek mocht meedenken over de zaak, waarbij ze zich bogen over zaken als overhangende takken, schaduw hinder en grote hoeveelheden blad en eikels die in de tuin van

de buur belanden. Tijdens de zitting werd stap voor stap uitgelegd hoe rechters in Nederland naar dit soort conflicten kijken. Wanneer is sprake van onrechtmatige hinder? En hoe zwaar weegt het algemene belang van bomen?

Groen op de Balans

Na een enerverend gezamenlijk begin van het programma mogen de bezoekers van de Boominfodag vervolgens zelf hun programma samenstellen. De redactie van Boomzorg kiest voor Groen op de Balans van Tom Bade van Triple E. Bade presenteert de resultaten van het gelijknamige onderzoek naar de maatschappelijke waarde van groen. De boodschap is helder: groen levert niet alleen ecologische voordelen op, maar ook economische waarde. Denk aan besparingen op gezondheidskosten, klimaatadaptatie en waterbeheer. Volgens Bade lopen de maatschappelijke baten van groen in Nederland in de miljarden.

Het doel van het onderzoek is om die waarde beter zichtbaar te maken voor bestuurders en beleidsmakers. Door groen ook financieel te onderbouwen, wordt het volgens Bade makkelijker om investeringen in bomen en stedelijk groen te verdedigen.

Uitstapje naar Hamburg

Het begin van het middagprogramma leidt ons naar Hamburg, waar Torsten Melzer hoofd *Urban Tree Management* is. Hamburg telt ongeveer 1,86 miljoen inwoners en staat bekend als een relatief groene stad. Volgens Melzer staan er alleen al circa 230.000 straatbomen, naast honderden hectares parken en andere groengebieden. In zijn lezing laat Melzer zien hoe de stad omgaat met boomziekten op grote schaal. Hij bespreekt onder meer de aanpak van de iepziekte, bacteriële aantastingen bij paardenkastanjes en de relatief nieuwe ziekte *acute oak decline* bij eiken. De basis van het beheer is volgens hem een integraal systeem van monitoring, snelle ingrepen en herplant met meer

diversiteit in boomsoorten. 'Diversiteit, diversiteit, diversiteit,' benadrukt Melzer. Volgens hem is variatie in soorten essentieel om stedelijke bomenbestanden weerbaarder te maken tegen nieuwe ziekten en klimaatverandering.

Groeiplaatsbeheer begint bij de bodem

Jildert Jellema, boomtechnisch adviseur bij Boomtotaalzorg, richt zijn lezing op een vaak vergeten onderdeel van boombeheer: de bodem. Volgens hem ligt de focus in het beheer nog te vaak op de boom zelf, terwijl het succes van bomen juist begint onder de grond. 'We hebben het veel over bomen, maar uiteindelijk begint het bij de bodem,' stelt hij.

Jellema laat zien dat groeiplaatsen in de stad in de loop van de jaren vaak achteruitgaan. Organische stof neemt af, terwijl bladeren en snoeihout meestal worden afgevoerd. Daardoor raakt de bodem steeds armer. Volgens hem vraagt dat om een andere manier van denken over groeiplaatsbeheer: niet alleen ingrijpen bij problemen, maar structureel werken aan bodemkwaliteit.

Urban Forest Masterplan in gemeente Groningen

We maken ook een uitstapje naar de gemeente Groningen, waar beleidsmedewerker Yvette van Dijk en Mark Rotteveel van Pius Floris Boomverzorging vertellen hoe zij het Bomenplan Groningen hebben ontwikkeld volgens de Urban Forest Masterplan-methodiek. 'De groei van de stad vraagt om een andere manier van denken over bomenbeleid,' trapt Van Dijk af.

Steden verdichten, terwijl tegelijkertijd de behoefte aan vergroening en klimaatadaptatie groeit. Het Urban Forest Masterplan kijkt daarom verder vooruit dan traditionele beleidsplannen. In plaats van een plan voor tien jaar wordt gewerkt met een langetermijnvisie van 50 tot 100 jaar voor het stedelijke bomenbe-

Save the date

De achttiende editie van de Nederlandse Boominfodag vindt plaats op dinsdag 9 maart 2027 in Groningen.

stand. In Groningen leidde dat onder meer tot een duidelijke ambitie: uiteindelijk moet elke woon- en werkbouwtu toewerken naar ongeveer 30 procent boomkroonbedekking. Dat wordt stap voor stap opgebouwd, met aandacht voor behoud van bestaande bomen, nieuwe aanplant en betere groeiplaatsen. De voortgang wordt elke vier jaar gemonitord, zodat het beleid waar nodig kan worden bijgesteld.

Efficiënter bomenbeheer in Amsterdam

De dag wordt afgesloten met Hans Kaljee, senior adviseur bomen bij de gemeente Amsterdam, en Robin Kroonenberg van Nibor NEXT. Hun lezing, aangeboden door GroenKeur, gaat over de vraag hoe het jaarlijkse 'bomenrondje' in Amsterdam efficiënter kan worden door middel van data. We krijgen een "kijkje in de keuken", aangezien de rapportage nog niet af is.

Amsterdam beheert ongeveer 300.000 bomen in de openbare ruimte. Die worden nu meerdere keren per jaar geïnspecteerd door verschillende partijen, vaak met verschillende doelen en datasets. Dat kan slimmer, vertellen Kaljee en Kroonenberg. Door inspecties beter te combineren en gegevens centraal op te slaan, moet het mogelijk worden om efficiënter te werken en beter inzicht te krijgen in de staat van het bomenbestand. Daarvoor werkt de gemeente aan een digitaal model waarin de volledige levensloop van een boom wordt vastgelegd: van aanplant en inspecties tot onderhoud en eventuele kap. De gegevens worden gekoppeld aan kaarten en sensordata, zodat trends zichtbaar worden en beheer beter kan worden gepland. Ook bewoners kunnen via een kaart zien wat er met bomen in hun buurt gebeurt. Volgens Kaljee is die transparantie belangrijk: 'Bomen zijn emotie. Mensen willen weten wat er met een boom gebeurt.'

'Groen levert niet alleen ecologische voordelen op, maar ook economische waarde'

